

Plaće i ostala primanja po osnovi drugih (atipičnih) oblika rada – vježbe

Priredili:
doc. dr. sc. Ivana Vukorepa
19.4.2017.

Plaća (RH)

- ▶ Primitak po osnovi radnog odnosa
- ▶ Oneroznosti (naplatnost) – bitni element radnog odnosa
- ▶ Određenje nalazimo u ZR (čl. 90. – 92.)
- ▶ Relevantni i brojni drugi propisi iz područja poreznog, socijalnog osiguranja, ovršnog, stečajnog i kaznenog prava

- ▶ Definicija:
 - **novčani iznos** utvrđen zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu koji je poslodavac obvezan isplatiti radniku za obavljeni rad, u visini koja ovisi o vremenu provedenom na radu ili o rezultatima postignutim na radu
 - u bruto iznosu – prema ZR

- ▶ Pažnja:
 - čl. 91. st. 3. ZR: jednakost plaća ž/m : u novcu ili naravi,
 - čl. 92. st. 2. ZR : plaća i naknada plaće isplaćuju se u novcu
 - čl. 7. st. 1. t. 33. ZD: u novcu i u naravi;
 - čl. 21. ZPD: u novcu ili naravi

Iznos plaće

- ▶ Ovisi o brojnim čimbenicima (gospodarskim, društvenim, povijesnim i dr.), npr.
 - pravnoj regulativi (zakonskoj i profesionalnim izvorima prava)
 - iznosu poreznih davanja i poreznih olakšica
 - stupnju društveno–ekonomskog razvoja
 - kretanju troškova života i produktivnosti rada
 - zahtjevnosti radnog mjesta i složenosti poslova
-

Sastavni dijelovi plaće

- ▶ U našoj praksi afirmirao se mehanizam ugovaranja plaća sa sljedećim dijelovima:
 - Osnovna plaća (za redovan rad)
 - Posebni dodaci na osnovu plaću (za prekovremeni rad, rad nedjeljom, blagdanom i neradnim danima, noćni rad, za posebno otežane radne uvjete)
 - Stimulativni dio plaće (za uspjeh u radu)

Eurofound (2015)	Hrvatska	Mjerodavan propis
-	Dodatni rad	Čl. 61/3 i 62/3 ZR
	Stalni sezonski rad (ug. na određeno uz povlasticu)	Čl. 16. ZR
	Stručno osposobljavanje	Čl. 59. ZR; Čl. 6–8. ZPZ
	Studentski rad	Čl. 88/4 ZZDVO i Pravilnik
Rad putem vrijednosnog kupona	Samo u poljoprivredi	Čl. 9.–13. ZPZ
Povremeni posao (Casual work)	ZR ne uređuje Moguće putem ug. o djelu (drugi dohodak ili samostalna dj.)	
Dijeljenje zaposlenika (Employee sharing)	Ustupanje u povezano društvo	Čl. 10/3 ZR – do 6 mj. u RH Čl. 18/4 ZR – do 2. g. u inoz.
Podjela posla (Job sharing)	Moguće kroz ug. u nepunom RV	
Privremeno upravljanje (Interim management)	ZR nema odredbe, ali moguće kroz: 1) <u>agencijski rad</u> ; 2) <u>ug. o radu na određeno</u> , ili 3) <u>ugovor o djelu ili poslovno tehničkoj suradnji</u>	
Mobilni posao (ICT)	Odredbe o ugov. o radu na izdvojenom mjestu rada (čl. 17. ZR), sa svim varijacijama (određeno/neodređeno, puno/ nepuno)	
Zapošljavanje mnoštva (Crowd employment)	ZR nema odredbe, ali moguće kroz: 1) <u>ugovor o radu</u> , 2) <u>samostalna djelatnost</u> ili 3) <u>ug. o djelu</u> (drugi dohodak)	

Različiti oblici rada te porezni i doprinosni režimi (od 1.1.2017.)

Dohodovni režim (porez)	Klasični i fleksibilni oblici rada	Doprinosni režim (osnovica za uplatu doprinosa)
Radni odnos (nesamostalan rad)	Neodređeno vrijeme	Plaća i ostali primici
	Određeno vrijeme	
	Agencijski rad	
	Ustupanje u povezana TD	
	Nepuno RV	Plaća i ostali primici
	Stalni sezonski rad	Plaća (za vrijeme sezone) + 38% PBPRH (za vrijeme produženog MO)
	Dodatni rad	Dodatna plaća
Samostalna djelatnost	Privremena uprava	110% PPRH
	Zapošljavanje mnoštva	Ako čl. uprave TD: ⇒ 100% PBPRH, ili ⇒ plaće (ako ug. o radu, ali min. 65% PBPRH)
	Fiktivno samozaposleni	
Drugi dohodak	Ugovor o djelu (povremeni rad)	Iznos drugog dohotka (primitka)
	Vrijednosni kupon (u poljoprivredi)	40% PBPRH/ 30
Neoporezivi primici	Stručno osposob. (ako novčana pomoć putem ZPZ)	38% PBPRH
	Studentski rad	Primitak

Osnovice za uplatu doprinosa za 2017.

▶ Najniža mjesečna osnovica

- umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,38
- iznosi 2.940,82 kuna.

▶ Najviša mjesečna osnovica

- umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6,00,
- iznosi 46.434,00 kuna.

▶ Najviša godišnja osnovica

- umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6,00 te brojke 12
- iznosi 557.208,00 kuna.

Za više informacija vidi:

https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx

Doprinosi za sustave socijalnog osiguranja – usporedba s obzirom na oblik rada (od 1.1.2017.)

Vrsta osiguranja	Za radnike	Za samozaposlene	Samozaposleni u poljoprivredi i šumarstvu	Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Studentski rad	Drugi dohodak (ugovor o djelu, autorsko djelo itd.)
Mirovinsko osiguranje (iz bruto plaće ili osnovice osiguranja)						
1.stup	15%	15%	5%	15%	–	7.5%
2. stup	5%	5%	5%	5%	–	2.5%
Poseban doprinos u MO	od 4.86% do 17.58% (za neka zanimanja – SO s povećanim trajanjem)	–	–	–	5% (za slučaj ozljede na radu i prof. bolest)	–
Doprinosi na plaću / osnovicu osiguranja						
Zdravstveno osiguranje	15%	15%	7.5%	15%	–	7.5%
ZO – Zaštita zdravlja na radu	0.5%	0.5%	0,5%	0.5%	0.5%	–
Nezaposlenost	1.7%	1.7%	1.7%	–	–	–

Obračun plaće

Primjeri kalkulatora:

<http://www.moj-posao.net/Kalkulator-Placa/>

http://www.rrif.hr/kalkulator_placa.html

Minimalna plaća (I)

▶ Prije:

- K. u. o visini najniže plaće (NN 37/98) na proširenoj primjeni
- Zakon o minimalnoj plaći (NN 67/08)

▶ Sada:

- Zakon o minimalnoj plaći (NN 39/13)
- Pojam:
 - najniži mjesečni iznos bruto plaće koji radniku pripada za rad u punom radnom vremenu
- **Tko određuje:**
 - uredbom Vlada RH
 - na prijedlog ministra rada i nakon konzultacija sa socijalnim partnerima, a imajući u vidu povećanje udjela minimalne plaće u prosječnoj plaći
- **Granice uređenja iznosa plaće:**
 - Vlada je ne može odrediti u iznosu manjem od iznosa iz prethodne godine;
 - KU može se odrediti i do 25% manje
- **Prekršajna odgovornost poslodavca**

Minimalna plaća (II)

▶ Iznosi MP:

- za 2013. (druga polovica) = bruto 2.984,78 kn
- za 2014. = bruto 3.017,61 kn
- za 2015. = bruto 3.029,55 kn
- za 2016. = bruto 3.120,00 kn
- za 2017. = bruto 3.276,00 kn

▶ Neki pokazatelji:

- 3–5% svih radnika u RH ju prima
- 2/3 radnika koji ju prima su žene
- tipičan radnik koji ju prima:
 - mlad, radi u nepunom radnom vremenu, u privatnom sektoru (90%)

Minimalna plaća

EUROSTAT komparativni podaci – linkovi

- ▶ [Minimalna plaća u EUR / mjesečno](#)
- ▶ [Minimalna plaća kao udio u prosječnoj plaći](#)